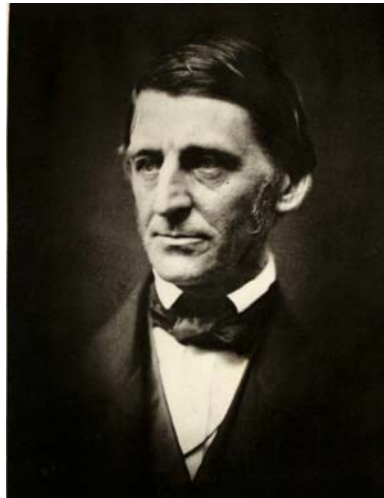

Emerson, Ralph Waldo (1803–1882) : นายราล์ฟ วอลโด เอเมอร์สัน (พ.ศ. ๒๓๔๖–๒๔๒๕)

ราล์ฟ วอลโด เอเมอร์สัน เป็นนักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของสหรัฐอเมริกา ผู้ยึดมั่นปรัชญาแบบอุดมคติในเรื่องความรักธรรมชาติ และการมองโลกในแง่ดี เขามีอิทธิพลต่อนักเขียนและกวีอเมริกันหลายคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เฮนรี เดวิด ทอโร (Henry David Thoreau)* และวอลต์ วิตแมน (Walt Whitman)* เอเมอร์สันเป็นนักวิชาการ นักสอนศาสนา นักเขียนบทความ และกวีผู้มีชื่อเสียงและมีอิทธิพลอย่างมากต่อผู้ที่นิยมกระแสทรานเซนเดนทัลลิสม์ (Transcendentalism)*^๑ ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

ราล์ฟ วอลโด เอเมอร์สัน

เอเมอร์สันเกิดเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๐๓ ที่เมืองบอสตัน มลรัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) เป็นบุตรคนที่ ๓ ในจำนวน ๖ คนของวิลเลียม เอเมอร์สัน (William Emerson) กับรูท แฮสกินส์ เอเมอร์สัน (Ruth Haskins Emerson) บิดาซึ่งเป็นบาทหลวงในนิกายยูนิแทเรียน (Unitarianism)* เสียชีวิตตั้งแต่เอเมอร์สันยังเด็ก ครอบครัวจึงมีฐานะยากจน แต่มารดาและป้าของเอเมอร์สันชื่อแมรี มูดี เอเมอร์สัน (Mary Moody Emerson) ก็พยายามส่งเสียจนเอเมอร์สันกับพี่ชายและน้องชายอีก ๓ คนเรียนจบมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

เอเมอร์สันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดใน ค.ศ. ๑๘๑๗ โดยได้รับทุนการศึกษา และต้องทำงานแลกเปลี่ยนด้วยการเป็นคนส่งเอกสารและรับใช้อธิการบดี ในเวลาเดียวกันก็สอน

^๑ กระแสทรานเซนเดนทัลลิสม์ เป็นกระแสโรแมนติกแนวปรัชญา (Philosophical Romanticism) ที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาในต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ โดยได้รับอิทธิพลจากกระแสโรแมนติกในยุโรป ผสมกับแนวคิดของนักปรัชญาสมัยโบราณและสมัยใหม่ของตะวันตก ตลอดจนปรัชญาอินเดียและความเชื่อทางศาสนาในสหรัฐอเมริกาขณะนั้น กระแสโรแมนติกแนวนี้เชื่อว่าการรู้เอง (intuition) สามารถช่วยให้มนุษย์ข้ามพ้น (transcend) จิตจำกัดของตน ไปสู่สัจธรรมหรือพระเป็นเจ้าได้

หนังสือตามโรงเรียนในช่วงวันหยุด เขาเริ่มเขียนอนุทินใน ค.ศ. ๑๘๒๐ ขณะยังศึกษาอยู่ที่ฮาร์วาร์ด และเขียนเรื่อยมาอีกกว่า ๕๐ ปี อนุทินดังกล่าวกลายเป็นคลังวัตถุดิบให้เขาใช้สะสมความคิดและคำคม ที่เขานำมาใช้ในการบรรยายและเขียนหนังสือในเวลาต่อมา อนุทินของเอเมอร์สันทั้งหมดมีผู้นมารวมพิมพ์ได้ถึง ๑๐ เล่ม และใน ค.ศ. ๑๙๒๖ หลังจากเอเมอร์สันเสียชีวิตไปแล้ว บลิสส์ เพอร์รี (Bliss Perry) ได้คัดเฉพาะตอนมารวมพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ **The Heart of Emerson's Journals**

หลังจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยใน ค.ศ. ๑๘๒๑ เอเมอร์สันประกอบอาชีพเป็นครู ในโรงเรียนสตรีเพื่อช่วยส่งเสียน้องชาย ขณะเดียวกันก็ทดลองเขียนเรื่องประเภทบันเทิงคดีและวรรณกรรมร้อยแก้ว และศึกษาเทววิทยาด้วยตนเอง ใน ค.ศ. ๑๘๒๕ เอเมอร์สันเข้าเรียนต่อในคณะศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard Divinity School) ปีต่อมาก็ได้รับอนุมัติให้เทศน์ตามโบสถ์ของนิกายยูนิแทเรียนได้ หลังจากนั้นใน ค.ศ. ๑๘๒๕ ก็ได้เป็นผู้สอนศาสนาประจำโบสถ์เซคันด์เชิร์ช (Second Church) ของลัทธิดังกล่าวที่เมืองบอสตัน และได้แต่งงานกับเอลเลน ทักเกอร์ (Ellen Tucker) ในปีเดียวกันนั้น แต่อยู่ด้วยกันไม่ถึง ๒ ปีเธอก็เสียชีวิตด้วยวัณโรคใน ค.ศ. ๑๘๓๑

ใน ค.ศ. ๑๘๓๒ เอเมอร์สันลาออกจากโบสถ์ เพราะไม่เลื่อมใสในการประกอบพิธีศีลมหาสนิทซึ่งเขาคิดว่าเป็นพิธีกรรมที่ไร้สาระและมีความหมายผิดเพี้ยนไปจากความหมายดั้งเดิม จากนั้นก็ได้เดินทางไปยุโรปในวันคริสต์มาสปีเดียวกัน ที่ยุโรปเอเมอร์สันได้พบกับกวี นักเขียน และนักปรัชญาที่มีอิทธิพลของยุคนั้นหลายคน อาทิ ที่อังกฤษเขาได้พบวิลเลียม เวิร์ดสเวิร์ท (William Wordsworth) กับแซมมวล เทย์เลอร์ คอลริดจ์ (Samuel Taylor Coleridge) สองกวีเอกผู้จุดกระแสโรแมนติกในอังกฤษ และทอมัส คาร์ไลล์ (Thomas Carlyle) นักประวัติศาสตร์และนักวิจารณ์สังคมผู้มีชื่อเสียงชาวอังกฤษ เอเมอร์สันกับคาร์ไลล์ยังได้ติดต่อกันเรื่อยมาอีกประมาณ ๔๐ ปีหลังจากนั้น

หลังกลับจากยุโรปใน ค.ศ. ๑๘๓๓ เอเมอร์สันเริ่มอาชีพเป็นผู้บรรยายทางวิชาการที่เมืองบอสตันเป็นแห่งแรกด้วยการบรรยายเรื่อง “The Uses of Natural History” ให้แก่สมาคมประวัติศาสตร์ธรรมชาติ (Natural History Society) และยึดอาชีพนี้เรื่อยมาจนถึงบั้นปลายชีวิต เนื่องจากมลรัฐต่าง ๆ ทางแถบนิวอิงแลนด์ในสมัยนั้นตื่นตัวด้านการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการก่อตั้งคณะกรรมการการศึกษาแห่งรัฐ (State Board of Education) ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๓๗ ทำให้คนในสมัยนี้ชอบฟังการบรรยาย เอเมอร์สันบรรยายเรื่องต่าง ๆ ไว้หลายร้อยเรื่อง ด้วยหัวข้อหลากหลาย อาทิ เรื่องเกี่ยวกับอิตาลี ชีวิตประวัติ วรรณคดีอังกฤษ ปรัชญา วัฒนธรรม ฯลฯ เขากลายเป็นนักพูดและผู้บรรยายทางวิชาการที่ได้รับความนิยมสูงสุด ที่ไม่เพียงแต่ต้องเดินทางไปบรรยายตามลิเซียม (Lyceum) หรือห้องสำหรับฟังปาฐกถาซึ่งเกิดขึ้นทั่วแถบนิวอิงแลนด์ในสมัยนั้นประมาณ ๓,๐๐๐ แห่ง แต่ยังต้องเดินทางไปบรรยายถึงทางฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกาและยุโรปด้วย แม้การเดินทางสมัยนั้นจะเต็มไปด้วยความยากลำบากและเอเมอร์สันเองก็สุขภาพไม่สู้ดีนัก

ใน ค.ศ. ๑๘๓๔ เอเมอร์สันย้ายไปอยู่ที่เมืองคอนคอร์ด (Concord) มลรัฐแมสซาชูเซตส์ และได้แต่งงานใหม่กับลิเดีย แจ็กสัน (Lydia Jackson) ใน ค.ศ. ๑๘๓๕ ที่เมืองนี้เอเมอร์สันได้พบกับผู้นำของกระแสทรานเซนเดนทัลลิสต์หลายคน อาทิ เสนรี เดวิด ทอโร ฯลฯ และได้ร่วมกับคนเหล่านี้ก่อตั้งสโมสรทรานเซนเดนทัล (Transcendental Club) ใน ค.ศ. ๑๘๓๖ โดยมีกวีนักเขียน และนักพูดที่มีชื่อเสียงหลายคนในสมัยนั้นรวมทั้งเอเมอร์สันเป็นสมาชิก

เอเมอร์สันได้รับอิทธิพลจากนักปรัชญาสมัยโบราณหลายคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเพลโต (Plato) นักปรัชญากรีกในช่วง ๔๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช นอกจากนี้ เขายังให้ความสำคัญกับปรัชญาอินเดีย ความคิดแบบพหุวิตัน ความเชื่อในแนวคิดแบบยูนิแทเรียน ความคิดแบบธรรมชาตินิยม และความคิดของกวีกับนักเขียนยุคโรแมนติกร่วมสมัยหลายคน เอเมอร์สันให้ความสำคัญกับธรรมชาติมาก เขาคิดว่ามนุษย์ควรเข้าหาธรรมชาติเพื่อจะได้ใกล้ชิดกับพระเป็นเจ้า และโจมตีการกล่าวหาให้จิตวิญญาณของมนุษย์เสื่อมทราม ชีวิตที่หมดไปกับการทำธุรกิจจึงเป็นชีวิตที่สูญเปล่า ความคิดนี้จึงขัดแย้งกับลัทธิวัตถุนิยมของสหรัฐอเมริกาในขณะนั้น

หนังสือเล่มแรกของเอเมอร์สัน ชื่อ **Nature** พิมพ์ใน ค.ศ. ๑๘๓๖ เป็นหนังสือเล่มบาง ๆ แต่ครอบคลุมความคิดของเอเมอร์สันไว้ได้อย่างครบถ้วน ในหนังสือเล่มนี้เอเมอร์สันกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างจิตวิญญาณของมนุษย์กับธรรมชาติ เขาเชื่อว่ามนุษย์จะมีความสุขและบรรลุถึงธรรมได้เมื่ออยู่ท่ามกลางธรรมชาติ นอกจากนี้ ธรรมชาติยังเป็นสัญลักษณ์ของพระเป็นเจ้า เพราะพระองค์ทรงสถิตอยู่ในธรรมชาติ หนังสือเล่มต่อมาคือ **The American Scholar** ซึ่งเรียบเรียงจากสุนทรพจน์ของเอเมอร์สันที่สโมสรไฟ เบตา กัปปา (Phi Beta Kappa) แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดใน ค.ศ. ๑๘๓๗ เขาแสดงความคิดเห็นว่านักปราชญ์ที่แท้จริงต้องเป็นคนที่คิดเป็น มิใช่เป็นเพียงนักคิดเท่านั้นแต่ยังต้องเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเสียงเสรีชนด้วย

ใน ค.ศ. ๑๘๔๐ เอเมอร์สันกับสมาชิกของสโมสรทรานเซนเดนทัลหลายคนช่วยกันออกนิตยสารรายคาบชื่อ **Dial** เพื่อนำเสนอบทความของสมาชิกทางด้านวรรณคดี ปรัชญา และศาสนา หนังสือเล่มนี้มีมาร์กาเร็ต ฟูลเลอร์ (Margaret Fuller)* เป็นบรรณาธิการคนแรกระหว่าง ค.ศ. ๑๘๔๐-๑๘๔๑ หลังจากนั้นเอเมอร์สันก็ได้รับหน้าที่นี้ต่อจากเธอจนกระทั่งนิตยสารฉบับนี้ปิดตัวใน ค.ศ. ๑๘๔๔ ในเวลาเดียวกันเอเมอร์สันก็ยังคงพิมพ์ผลงานของตนเองออกมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ ใน ค.ศ. ๑๘๔๑ และ ค.ศ. ๑๘๔๔ เขาพิมพ์หนังสือชื่อ **Essays** เล่ม ๑ และเล่ม ๒ อันเป็นหนังสือชุดที่ทำให้เขาเริ่มมีชื่อเสียงนอกสหรัฐอเมริกา ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๔๗ และ ค.ศ. ๑๘๖๗ เขาพิมพ์หนังสือรวมบทกวี ๒ เล่ม ชื่อ **Poems** และ **May Day** บทกวีในหนังสือ ๒ เล่มนี้เน้นความคิดมากกว่าสุนทรีย

สทภาษา และสะท้อนความคิดของเขาในแนวทางเดียวกับบทความ นอกจากนี้ยังมีหนังสือที่เอเมอร์สันเรียบเรียงจากสุนทรพจน์และคำบรรยายของเขาอีกหลายเล่มซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างดี

ตอนบั้นปลายชีวิตเอเมอร์สันยังคงเดินทางไปบรรยายตามที่ต่าง ๆ และเดินทางไปไกลจนถึงเมืองทางฝั่งตะวันตกของกลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี อาทิ เมืองเซนต์หลุยส์ ในช่วงทศวรรษ ๑๘๕๐ เขาสนับสนุนขบวนการต่อต้านการมีทาสอย่างเปิดเผย และเมื่อเกิดสงครามกลางเมืองอเมริกัน (American Civil War ค.ศ. ๑๘๖๑-๑๘๖๕)* ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๖๑ เอเมอร์สันก็เข้ากับฝ่ายเหนือซึ่งสนับสนุนการเลิกทาส

ใน ค.ศ. ๑๘๖๖ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดมอบปริญญาดุษฎีบัณฑิตให้เอเมอร์สัน และในปีต่อมาสมาคมไฟ เบตา กัปปาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดก็ได้เชิญเขาไปกล่าวสุนทรพจน์อีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นเขาก็ได้รับเชิญให้ไปบรรยายที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดอีกหลายครั้ง คำบรรยายเหล่านี้นำมาพิมพ์เป็นเล่มในชื่อ **Natural History of the Intellect** ใน ค.ศ. ๑๘๘๓ หลังจากเขาเสียชีวิตไปแล้ว

ใน ค.ศ. ๑๘๗๑ เอเมอร์สันเดินทางไปบรรยายที่มลรัฐแคลิฟอร์เนีย จากนั้นใน ค.ศ. ๑๘๗๒ ก็ได้เดินทางไปต่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง โดยได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นที่อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี หรืออียิปต์ นอกจากนี้ ก่อนที่เอเมอร์สันจะเสียชีวิต ๓ ปี เขายังได้ร่วมกับ เอมอส บรอนสัน ออลคอตต์ (Amos Bronson Alcott)* และผู้นำกระแสทรานเซนเดนทัลลิสม์อีกหลายคน ก่อตั้งโรงเรียนปรัชญาแห่งคอนคอร์ด (Concord School of Philosophy) ภาควิชาที่รื้อฟื้นขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๗๕

ราล์ฟ วอลโด เอเมอร์สันเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ค.ศ. ๑๘๘๒ ด้วยโรคปอดอักเสบที่เมืองคอนคอร์ด ขณะอายุ ๗๕ ปี.

(กุลวดี มกรภิรมย์)